

BRAVO GRLZ

„Feminizmus je radikálny názor, že ženy sú ľudia.“ — Marie Shear

„Ženy spolu sú neporaziteľné.“

Od hrachu sme v strachu.
Od mlieka sa narieka.
Od kapusty Ti popustí.
Od placenty...

„Nie je nie“

Úvodník

Čože je to, pää... Ja osobne s Belopotákom slávim presne o jednu nulu menej. Nie je to skoro to isté? Keď sa tak ohliadam späť za týmto skromným číselkom, hovorím si: čo som za tých päť rokov naučila ja? Čo som vtedy ako divadelníčka nepobozkaná Mikulášom netušila a dnes to už viem? Lebo schopnosť orientovať sa v záplave nových podnetov a belopotockého slangu bezo sporu patrí do základnej vybavenosti každého kultúrneho človeka, ktorý užíva divadlo ako prostriedok k radosti. Nielen úzko špecializovaného liptovského odborníka! Teraz vás prevediem svojou súkromnou divadelnou almarou, kde uchovávam tajomstvá a tipy a triky, ktoré som sa za tých päť rokov naučila.

Keď ti nevastú fúzy,
to je ako by si nemeštrnovala.

Pasáž, cez ktorú si viete dokonale skrátiť cestu, keď vás tlačí čas, je vždy cez víkend zavretá. Použite bránu o pár metrov vedľa vpravo – síce nie je evidovaná v liptovských sprievodcoch, ale má vždy otvorené. Presne ako liptovský divadelníci svoju náruč! Ak ste unavení po prehýrenej noci a chcete ísť na druhý deň na predstavenie v doobedných hodinách, balkón posluží ako ideálne krytie pre núdzové prízmúrenie očka. V tom prípade odporúčame posadiť si vedľa seba spoľahlivého kolegu, ktorý do vás ždúchne v momente, keď vám padne hlava a preberie vás! Prišli ste predsa na divadlo! Do Routu 66 zásadne iba s obedovým lístkom: párkrát som skúsila urobiť pekné oči na čašníka, keď som na ten svoj zabudla a nepomohlo to. Na rozbory dobehnite vždy o päť minút skôr, lebo potom budete dve hodiny stáť vo verajach dverí, alebo v lepšom prípade sedieť pri nohách svojho divadelného protivníka. Rezervný podsedák v batohu vysoko zvyšuje divácky komfort, ak sú schody v Klubovej sále jediná možnosť, ako si pozrieť predstavenie. Myslite na svoju kostrč (tí menej šťastní na zlatú žilu), nikto z nás nie je mladý naveky. A v prvom rade: hlavne si to užite! S podsedákom, s otvorenými očami, drinkom ako prípitkom jubilantovi a naladení na frekvenciu divadla.

Od malička fúť dolazujem
chalanom viac a neprestalo
to ani keď som bola dospelá
a je to číranie.

ŠNUYT SI DÁVAM PRETO,
ABY SOM VYZERAL I ŽE STÁM
PIŤ VEČKÉ PIVO
ŠNUYT →

V BRNE SOM MALA
ČIERNU ZAÚDENÚ
OSEMNÁSTKU A MYSLÍM
NA ňU KAŽDÝ DEŇ.
(SONA)

ČIERNA
ZAÚDENÁ
18°

Musela som sa pobíť,
aby som s chalancami
mohla hrať futbal!
(ZUZKA)

SILNÉ ŽENY, KTORÉ ZVLADNU KAŽDÚ KRÍZU!
(Sú totižto divadelníčky)

Bohdana

Renata Jurčová

Placenta

havrán

Divadelný súbor Jána Chalupku, Brezno

Réžia: Matej Struhár

Novorodenecké mecheche.

Rodostrom zrodí záchranu rodu

Kedysi malo slovo oveľa väčšiu váhu ako dnes. Čo sa povie dnes, zajtra už neplatí, a o pár týždňov niektorí poprú, že by vôbec niečo také povedali. Spoliehajú sa na slabú pamäť ostatných. Čo nie je podpísané na papieri, neexistuje.

V minulosti sa príbehy posúvali slovným podaním, často sa prepájali spevom. Vytvárali sa veršové systémy, ktoré umožnili ľahšiu zapamätateľnosť. Ľudia verili, že vyslovené slovo nemožno vziať späť. Čo sa povie, stane sa.

Rozprávková feéria Bohdana bola inšpirovaná príbehom O troch zhavraných bratoch a pretvorená na mýtus zasadený do 8. storočia na územie Slovenska, neďaleko hradiska Valy v Bojne. Hlavná predstaviteľka je bohom daná Bohdana, najmladší, najslabší člen rodiny, ktorý nakoniec zachráni celý rod tým, že dodrží slovo a nevysloví jediné slovíčko. Príbehom nás vedie Úsud, tajomná postava, niečo ako Moira u starovekých Grékov, ktorá pozná veci minulé, ale aj budúce.

Režisér a autor v jednom napísal rýmovanú hru, ktorá však nemá jednotný veršový systém. Občas rymuje konce viet, niekedy uprostred vety/verša. Vo veršovaných častiach využíva najmä trochejský verš, do ktorého sa občas vpletie daktyl. Najväčšou slabinou je časté používanie gramatických rýmov.

bohyňa

Zásadným scénografickým prvkom je strom: ako základ rodu, spojenie medzi svetmi, obraz duše. Z toho sa postupne vyvinú iné obrazy: les, totem, obetné ohnisko a pod. Využívanie prírodných prvkov však naruší technikália – použitie igelitu (niečo, čo do prírody nepatrí) na zakrytie výjavu.

Inscenácia je silne založená na prepájaní zvukovej zložky s výtvarnom. Miesta, kde týmto spojením vzniká poézia, sú omnoho silnejšie než tie, ktoré naturalisticky zobrazujú skutočnosť. Používanie rytmických častí inscenáciu spočiatku osviežuje, ale postupne dochádza k opakovaniu postupov, čo spomaľuje temporytmus a neprichádzajú nové, prekvapivé momenty.

V rozprávke Traja zhavraní bratia je vrcholom ich záchrana, premena späť na ľudské bytosti. Táto časť však v predstavení akoby nebola dotiahnutá do konca. Rovnako chýba moment potrestania zla.

Herecky aj hudobne disponovaný súbor vytvoril zaujímavé predstavenie, ktoré si iste našlo/nájde svojho diváka a zároveň nám pripomenie naše korene – slovanskú minulosť.

Deva, kolík, divoch, katolík.

STEAL HER STYLE:

Inšpiruj sa aj ty SU slovaniskými bohyňami!

Mokoša

Dňom zasväteným Mokoši bol štvrtok, keď sa pôvodne nesmeli vykonávať nijaké ženské práce. V piatok sa ti už neoplatí začínať dupľové nič, tak si rovno sprav štvordňový vikend! Jej meno je odvodené od slova „mok“, preto bola aj bohyňou vlhkosti (a pôrodov). Takže hydratuj, zvnútra aj zvonku. A keď už si pri tom, daj si jogu panvového dna, lebo čo si v mladosti precvičíš... Budeš pružná ako mladá breza po letnom daždi.

Lada

Bohyňa lásky, jari a manželstva Lada bola stvorená otcom Rodom ako prvá. Preto Women First – čo ale neznamená, že sa môžeš predbiehať v rade na bagetu. Jej meno súvisí so slovami ladný, súlad a ladnosť, ale aj čokoláda, marmeláda, roláda, nálada, svetvláda. Je jej zasvätený spln pred letným slnovratom, ktorý síce vychádza na stredu 11. júna, no nič ti nebráni, aby si behala nahá po lese s kamarátkami zo súboru už počas Belopotáku (Pro tip: na Havrátku ste autom za 20 minút. Je tam navyše stále jama, do ktorej sa hádzali ľudské obete. Hešteg režisér nikomu chýbať nebude).

Vesna

V zimných mesiacoch sídlila na vrcholoch hôr, odkiaľ sa spúšťala až vo februári, keď už nebola zima. Neboj sa aj ty hocikedy spustiť, nemusíš čakať na marec. Niekedy je zobrazovaná tak, že má v pravej ruke jablko a v ľavej hrozno. Pokojne ich zameň za avokádo a brokolicové smutýčko. Pravidelné vyprázdňovanie je totiž pre tvoju duševnú pohodu oveľa dôležitejšie než zmierenie sa s mamou. K Vesne sa viaže kukučka, preto si nenechaj od nikoho nič nakukať.

Živa

Je (okrem iného) bohyňou liečiteľstva, má moc uzdravovať, prebúdzat k životu, či dokonca kriesiť. Neber si z nej príklad a opováž sa vzkriesiť ten mŕtvy vzťah s ty-vieš-kým. Rada pomáha umelecky nadaným ľuďom otvorene vyjadrovať svoje pocity, aby okúzlili ostatných. Ty všetkých okúzľuješ 24/7 a keďže si na Belopotáku, logicky patríš k umelecky nadaným ľuďom, čiže svojmu osudu neujdeš. Dôležité je, že pokrýva celý svet, preto sa v časoch krízy nehanbi pokryť perinou a ležať, kým ti nebude lepšie. „Dievčatá sú ako hviezdy – nie vždy sú viditeľné, ale vždy žiaria.“ To je z Kameňáku.

Morena

Ak sa nechceš len tak nechať unášať dolu potokom, je s tebou niečo v neporiadku. Táto bohyňa nás učí prijať konce, nevyhnutné zmeny i straty, ktoré sú nutné pre nový život. Napríklad: nevádi, že skončila tretia séria Ruže pre nevestu (Karolína, vážne???), príde séria ďalšia. Ostatní bohovia sa jej vyhýbali a nepozývali ju medzi seba, keďže jej srdce bolo studené ako ľad. Zahraj to na Morenu, keď budeš mať plné zuby druženia a budeš si chcieť len sadnúť do kresla s rozčítanou knižkou.

Najci je Žem plocha gazdo!

Jana Mikitková

Empirické skúmanie miznutia lode za okrajom zemskej dosky.

Divadlo KLUD, Kladzany

Réžia: Jozef Jenčo

Symbolické znázorňovanie toho, ako korytnačka plávajúca vesmirom nosí Zem na svojom pancieri.

Kocúr nie je doma - alebo čiha za oponou?

Autorská komédia Jozefa Jenča a kolektívu divadla KLUD v zemplínskom nárečí sa odvíja okolo absencie režiséra – súčasne predstaviteľa hlavnej postavy hry (gazdu), ktorý nečakane nepríde na predstavenie. Tvorcovia dodržia tento koncept a skutočne nechajú divákov pár minút po ohlásenom začiatku predstavenia čakať pred sálou a hra začína zámerne neskôr. Následne sa na proscéniu divákovi v autentickom „prúseru“ prihovori zástupkyňa vedúceho súboru, Martina, ktorá sa snaží zachrániť vzniknutú situáciu a hru odohrať. Doménou súboru je schopnosť tvoriť autentický, zámerne insitný až hyperbolizovaný, viac slovný než situačný humor, s poriadnou dávkou nadhľadu i sebairónie. Ten v tejto hre pramení z ústredného konfliktu chýbajúceho predstaviteľa gazdu a ponúka hercom priestor na komické situácie (napr. scéna paholkov s imaginárnym gazdom v krčme či Julkino zvädzanie, pri ktorom si pomôže ťahaním stoličky – „roztúženého gazdu“ za ňou). Oceňujem predovšetkým herecké výkony Martiny (autentickosť, prirodzená práca s divákovi) a Julky (presné herecko-spevacké výkony nadanej komičky). Hra využíva princíp divadla na divadle – herci pred očami divákov riešia patáliu zapríčinenú absenciou členom. Avšak tento princíp „strihov“ z divadla do divadla na divadle a naopak precízne nedodržiavajú a na viacerých miestach

z neho „vypadnú“. Akoby zabudnú, že od začiatku hrajú bez 4. steny s divákmi a pre divákov, neveriteľne až nelogicky rozohrávajú situácie, akoby tam diváci neboli a nemali pred nimi čo maskovať (vedome neskrývané hádky bez kontaktu s divákmi). Inscenácia súčasne demaskuje skutočné vnútorné vzťahy súboru k režisérovi, keď „kocúr“ nie je doma a „myši“ môžu vyjadriť všetky doterajšie krivdy spôsobené režisérom, voči ktorému narastá kolektívna nenávisť. Tá vrcholí v momente, keď Julka z nešťastnej lásky ku gazdovi i režisérovi v jednej osobe zabije predstaviteľa gazdu – náhodného diváka (v skutočnosti nasadený člen súboru). Zvrat nastáva v momente, kedy mŕtvola gazdu „vstane z mŕtvych“ a my vidíme, že ňou už nie je nasadený divák, ale samotný Jožko Jenčo, skutočný režisér a predstaviteľ gazdu, ktorý aj po smrti verí konšpiráciám o plochej zemi. Tento motív (nastolený už v názve hry) však ostáva nedotiahnutý a pôsobí zmätočne ako konštrukt (od začiatku bola absencia režiséra konšpiráciou?). Inscenácii by prospelo dramaturgické ujasnenie nosných motívov hry a dotiahnutie jednej ústrednej témy, keďže v hre ich pomerne nespútane pláva niekoľko (nenávisť ku gazdovi a režisérovi v jednom, konšpirácie, (ne)tradičná forma slovenského ochotníckeho divadla). Povzbudzujem kolektív KLUD, aby túto hru dotiahol, v dnešnej dobe ich liečivý smiech potrebujeme ako soľ.

Disciplína je základ

ZG

Divadelný súbor KLUD si prechádza tzv. spontánnou reštrukturalizáciou. Nie, nejde o puč. Ide o prirodzený vývoj. Keďže režisér, vedúci a protagonista v jednom sa na predstavenie nedostavil, niekto musí prevziať iniciatívu aj zodpovednosť. A nikoho neprekvapí, že toto bremeno na seba prevzala práve žena! Členka súboru Martina Žipajová, ktorá sa úlohy vedúcej súboru v zastúpení chopí, zhŕnie celý problém súboru v jednej vete: „Dajak nám disciplína pokuľháva“. Nuž áno, divadlo je známe tým, že z času na čas nastane zrážka jedného ega s tým druhým. Vieme, že divadelníci si neradi nechajú siahať na svoju slobodu. A herci sú celkovo nevyspytateľné povahy, ktoré obmedzenia (napríklad množstvom replík, či harmonogramom skúšok) zvládajú veľmi ťažko. Ako teda predísť rozpadu divadelného súboru a nastoliť v ňom opäť disciplínu? Nasledujúce riadky sa pokúsia budúcim vedúcim poskytnúť niekoľko užitočných rád.

1. Systém pokút – s každou zabudnutou replikou sa fajčpauza skraca o minútu

Identifikujte ľahké ciele. Ako prvých si vyhlíadnite závislakov: je to skupina, s ktorou viete najľahšie manipulovať. Nebojte sa, keď nezvládnu dofajčiť ani krátku Marsku, lebo limit pauzy vypršal – repliky na ďalšej skúške budú ovládať ako otčenáš. Len sa toho nebojte, smelo do toho!

2. Systém pozitívnej motivácie – problémy s dochádzkou vyriešte garanciou krásy.

Disciplinovanosť hercov viete veľmi účinne kultivovať prostredníctvom ich márnomyseľnosti. Tento element nikdy nepodceňujte. Prísľub najkrajšieho kostýmu, ktorý podmienite dochádzkou na čas, dokáže z herca či herečky vykreslať hotové švajčiarske hodinky súboru.

3. Vychovaj si svoju hviezdu – fotka na plagáte ako forma úplatku.

Divadlo je výmenný obchod, na to nezabúdajte. Ak chcete, aby herec nezabúdal na poznámky režiséra, dajte mu najavo, že práve vy máte v rukách jeho slávu. Akonáhle si vás zadefinuje ako pána nad jeho / jej hereckým osudom, to len uvidíte tú premenu! Nielen repliky, ale aj pohyb a konanie na scéne budú zrazu do pamäti herca navždy zapísané.

4. Inovatívny dochádzkový systém – regulovaný prístup k alkoholu

Nebudte naivní a nesnažte sa v súbore zaviesť prohibíciu. Divadelný svet sa, žiaľ, bez alkoholu nezaobíde. A ten, kto nepije, v skutočnosti zatiaľ ešte nepije. Abstinencia v súbore, to je

štatistická odchýlka na úrovni chyby. Kľúčom je regulácia. Z borovičky skrátka musíte urobiť odmenu na úrovni pôžitku. Príchod načas na skúšku odmeňte štamprlíkom. Pamätajte, musíte byť dôslední a nad oneskoreniami sa v žiadnom prípade nesmieste zľutovať. Následne stanovte ideálne miľníky skúšky, kedy súboru môžete podať ďalší pohárik. Praktické je riadiť sa osnovou úvod – jadro – záver. Tak zvyšujete šancu, že si herci budú obsah skúšky pamätať a v skutočne veselom stave prídu až domov. A tam? Tam to už nie je váš problém.

5. Univerzálne riešenie – metóda biča!

A čo ak metóda cukru alebo tzv. pozitívneho motivovania zlyhá? Možno patríte k menej trpezlivým vedúcim, ktorí nemajú čas strácať čas. V tom prípade môžete aplikovať metódu biča. Postup je nasledovný: vyhladáte majstra ULUV-u, ktorý vám bič zhotoví. Dĺžka biča sa odvíja od veľkosti súboru. Pokiaľ trestáte jednotlivca, nám osobne sa osvedčil aj malý praktický jazdecký bičik, ktorý viete počas skúšky rýchlo a prekvapivo vytiahnuť. Pre skupinové tresty je však neefektívny, tam odporúčame pastiersky bič. Zvyšok závisí na vašej fyzickej disponovanosti. Vedúci súborov, ktorí za mladi hrali tenis, majú značnú výhodu. Forehand čo sa za mladi naučíš, akoby si v súbore našiel... .

Ktorýkoľvek z bodov tohto užitočného zoznamu si vyberiete, pamätajte, dôslednosť je rozhodujúci faktor. V bode číslo 5 je dôslednosť zameniteľná s mierou hrubej sily. Prajeme vám veľa úspechov pri znovunastolení disciplíny a k menovaniu do funkcie vedúcej/ vedúceho súboru vám vyjadrujeme našu úprimnú sústrasť!

Šoferák

Ján Marcinek

Sološnickí divadelníci, Sološnica

Réžia: Sára Zetocha

Jedna za všetky, všetky za jednu!

Neprešiel dychovou skúškou.

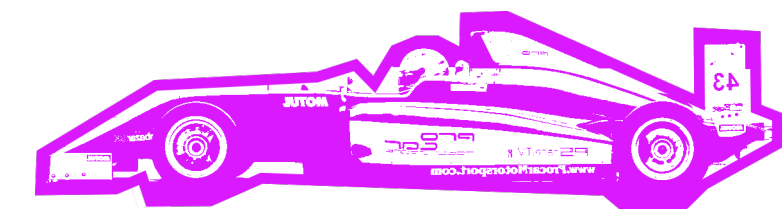
Boj – či nebol?

Inscenácia Šoferák v réžii Sary Zetochy Čermákovkej nám mapuje kroniku Socialistického zväzu žien v Sološnici. DS pracuje s minimálnou scénografiou (na začiatku inscenácie vidíme prázdny priestor), do ktorého nastupujú v pohybovej etude ženy s generačnými výpoveďami. Kostýmovo počas inscenácie pribúdajú farebné kostýmy, roll-upy, ktoré mi evokujú radostnejší život žien zo zmien, ktoré dosiahli.

Inscenácia sa zameriava na tému získania vodičského preukazu pre ženy, „...vybojovali si tiež školskú družinu... museli vydržať, bojovať a presviedčať všetkých ‚mocných‘ mužov, aby dosiahli svoje.“ [cit. bulletin]. A práve „boj“ od protagonistov mi v inscenácii veľmi chýbal. Tempo-rytmus niektorých obrazov bol v jednej rovine. Počas inscenácie sa nám objavili scény, počas ktorých boli umiestnené stoličky do polkruhu a herečky viedli rozhovory. Takýto obraz by mal byť precízne režijne podchytený a herecky odohraný, aby sa nestal nezaujímavým, keďže je celkovo statický. Je to veľmi „tenký ľad“, aby sa prepojenie s divákom neprerušilo. Isté dialógy boli monotónne, bez dynamiky. Niektoré emócie jednotlivých postáv neboli prežité, stávali sa nenaplnenými. Prevládal až prílišný „civilizmus“ (aj civilné herectvo má na javisku svoje pravidlá a nejde o úplný civil). Nezodpovedanou otázkou pre mňa ostáva, do akej miery pracovala režisérka s hereckým súborom a či mu pomáhala usmerňovaním vo výstavbe jednotlivých charakterov postáv. Oceňujem prestavby medzi obrazmi, ktoré boli plynulé a pohybovo stvárnené, avšak opäť sme sa dostali do obrazov, ktoré temporytmicky stagnovali.

Na minulosť by sa nemalo zabúdať. My, Slováci, žiaľ, vieme veľmi rýchlo zabúdať. Je potrebné pripomínať budúcim generáciám život našich predkov. Aj v jednotlivých regiónoch. Avšak netreba zabúdať, že kroniky a významné udalosti daného regiónu nemusia zaujať (po obsahovej stránke) v inom regióne, tak ako sú významné a rezonujúce na domácej scéne. Koniec koncov nie nadarmo sa vraví: „Sto ľudí, sto chutí.“

Znuly na sto za dve sekundy.

Netrub na mňa!

Aj pekná som,
aj varit' viem,
aj odšoférujem.

Je čas zbaviť sa zastaraných stereotypov a uznať, že ženy za volantom sú lepšie než muži. Dokonca aj viac sexy. Nie je to tak dávno, čo sa na našich cestách začali hromadne objavovať automobily. Sedieť za ich volantom bola dlho výsada mužov. No našli sa ženy, ktoré sa rozhodli tento zaužívaný model narušiť. Už v 19. storočí sme boli svedkami toho, ako Bertha Benzová podnikla jednu z najdlhších jász autom z Mannheimu až do Pforzheimu. A nebola jediná. Americká herečka Minnie Palmer sa stala prvou ženou v Anglicku, ktorá vlastnila a šoférovala automobil – a to už v roku 1897.

Skrátka: históriu šoférok máme dosť bohatú nato, aby sa skončilo to večné prevracanie mužských očí nad ženami za volantom. Lebo my nie len že vieme šoférovať, často omnoho bezpečnejšie a štatistiky to len potvrdzujú. Okrem toho za volantom zvládame aj multitasking. Nemáme problém po telefóne navigovať manžela, kde má tú ožehlenú košelu na poradu, deťom po telefóne určiť

súradnice učebnice dejepisu alebo nachystanej desiary v chladničke – a to všetko uprostred rannej dopravy. Dokážeme zatvoriť kufor jednou nohou, zatiaľ čo v rukách a zuboch držíme tašky s nákupom. A áno, vieme, kde sa nachádza v aute rezerva, zvládneme doliať vodu do ostrekovača a keď naozaj treba, dokážeme skontrolovať tlak v pneumatikách. Pri zmene ročného obdobia sme si vedomé, že po zmene šatníka treba meniť aj pneumatiky.

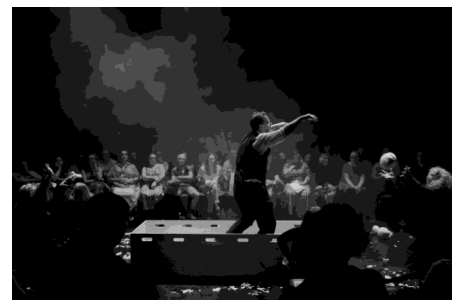
Potom sú bohužiaľ veci medzi nebom a zemou, ktoré skrátka neovplyvníme. Niekedy je to rozbiehanie sa na ručnej brzde alebo snaha rozbehnúť sa na trojke. Niekedy je to pozdĺžne parkovanie. Alebo akékoľvek parkovanie. A pardon, ale zaradiť sa medzi električku a pruh pre cyklistov majú problém aj mnohí muži. Takže ženy, keď ráno vybehnete zo svojich príbytkov na ulicu s prvým ranným cappuccinom v jednej ruke a kľúčmi od auta v druhej a náhodou vás prepadne strach, nebojte sa: nie je hanba nevedieť, ktorá je pravá a ľavá ruka.

HRANICA/ GRANICA

dNO, OZ Severný vietor, Námestovo
Réžia: Lukáš Kubík

Jozef Krasula

Oravská hádzaná.

Od kapusty...veď viete čo...

Hranica, ktorá dokáže rozdeliť rodiny, obyvateľov jednej dediny, regiónu, príslušníkov rovnakého vierovyznania či jednej národnosti. Administratívna hranica ako výsledok vojny, mocenského usporiadania sveta, hranica, ktorá preverí našu schopnosť sa dohovoriť a schopnosť spolu žiť. Je to téma na výsosť aktuálna aj dnes, stačí sa pozrieť pár kilometrov na východ od nás...

Súboru dNO Námestovo stačili len dve veľmi silné a pôsobivé inscenácie (Hra na Boha a No Land), aby presvedčili slovenskú neprofesionálnu divadelnú verejnosť, že sa na scéne o svoje miesto prihlásil veľmi disponovaný kolektív s osobitým divadelným jazykom, pre ktorý je charakteristická práca s použitím metafor, znaku a divadelného obrazu. Všetky spomínané kvality opäť preukázal aj vo svojej najnovšej inscenácii, v ktorej sa venuje téme vplyvu veľkých dejinných udalostí na život jednej rodiny či jedného regiónu. Aj v najnovšom opuse sme svedkami veľmi citlivej a kultivovanej práce s výtvarnými prostriedkami, expresívneho a sústredeného herectva podporeného výraznou hudbou a sviatením. V centre pozornosti sa tu ako základný scénografický prvok na počiatku objavuje piedestál, na ktorom stojí symbol obyvateľa oravského regiónu (krojovaný muž

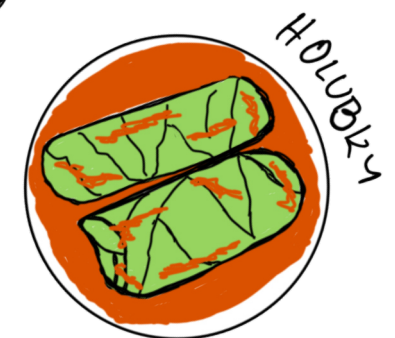
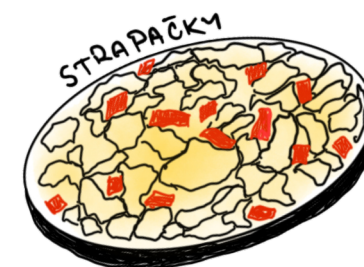
s fujarou). Avšak tento piedestál sa rýchlo stáva latrínou či stolom, na ktorom sa objavuje hostina – hlávky kapusty. Kapusta ako boží dar, ktorý tento chudobný región mnohokrát dokázal zachrániť od hladomoru, či ako dar života, nie nepodobný práve narodenému dieťaťu.

Potiaľto je všetko jasné a pôsobivé, ale problém nastáva v momentoch, keď jednotlivým situáciám tvorcovia venujú príliš veľký časový aj významový priestor. V týchto chvíľach začína inscenácii chýbať dramatické napätie, situácie neprinášajú ďalší nový význam a namiesto toho sme zavalení záľahou zvukových aj vizuálnych atakov (rytmizované dupanie, búchanie do stola, vzdychy, živá aj reprodukováaná hudba). Najsilnejšie pôsobia scény, ktoré dostanú len menší nenápadný priestor, ale majú veľkú výpovednú hodnotu (napríklad hranica z nastrúhanej kapusty či československá a poľská zástava položená na pomyselnom katafalku, na ktorom symbolicky leží samotný oravský región). Súbor potvrdil schopnosť vytvoriť syntetické divadlo s výraznou výpoveďou, ktorému však miestami ako keby dochádzal dramaturgický dych a motal sa dokola: rovnako ako aj ľudia, ktorí tu musia žiť, nech už tie veľké dejiny majú víťaza z jednej či druhej strany hranice.

Nemáte recept na dobré zelí?

EV

Stavíme sa, že po včerašom čísle nejednému mužovi napadlo: čo je to za módu, že sa tu tvoria feministické redakcie? Ženy nevedia dobre písať. Patria do kuchyne! To jediné im predsa ide...

Možno by nám to varenie naozaj šlo lepšie ako písanie, no bohužiaľ nemáme možnosť navariť v takom náklade, v akom tlačíme časopisy. Aby sme však nezaostávali a nesklamali našich mužských čitateľov (ak ešte sú), rozhodli sme sa ponúknuť tipy na jedlá z kapusty (zelí) – inšpirované práve inscenáciou divadelného súboru dNO Hranica/ Granica. Tie si odporúčame pripraviť v pofestivalovom smútku a zaspomínať si tak na ochotnícke divadlo cez žalúdok. Prácu si viete zefektívniť, ak vlastniete gilotinku kapustowu, prípadne postačia aj obyčajné nože – tie sú rovnako dokonalé, pretože ich rovnako stvoril Bóg.

Odmietame kresliť hranice medzi nami, medzi národmi, nechceme nikoho tlačiť, aby si vybral len jeden pokrm, aby sa rozhodol, či český zelí alebo poľská kapusta. Zastávame názor, že kapusta chutí rovnako v každej krajine a tiež sa z nej rovnako prdí. Preto nabudúce, keď bude mať niekto vo vašom okolí potrebu tlačiť na vás ohľadom rozhodnutia k akému národu, názoru či vierovyznaniu patríte, pripomeňte mu, že prdíme všetci. Katolíci, ateisti, liberáli, konzervatívci, divadelníci, feministky a určite aj naši ministri a ministerky. Lebo jak sa vraví: od kapusty riť popustí – všetkým, bez výnimky.

Tipy na pokrmy z kapusty (overené časom):

kapustnica

segedínsky guláš

kimchi

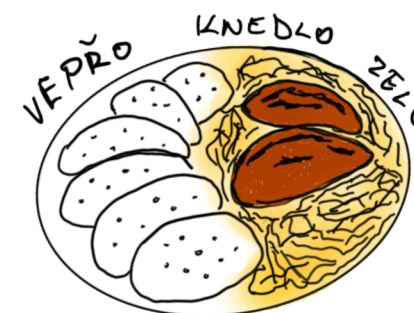
vepřo-knedlo-zelo

koložvárska kapusta

kapustové strapačky

holubky

kapustové smoothie (zvláštne, ale prečo nie)

Vznania a hejty Joško

**PRIEVIDZA, KUKUČÍN
(POKRAČKO)**

... AJ TIE SA DEJÚ

KRASULA: On aby povedal celú vetu vkuse, to by bol zázrak.

BIELA ZIMA S NAMI LETÍ NA SANIACH, MY Z TEJ RÝCHLEJ JAZDY NEMÁVAME STRACH

KRASULA: Dopadá sneh a vyjdú dvaja chlapi. Prečo si to neužijú?

**INFORMUJTE
PERSONÁLNE!**

BIELIK: Ja si myslím, že Joško sa dotkol všetkých.

STUPAVA, LÚZRI

**VYBERÁ SA TO
LAPAROSKOPICKY?**

KRASULA: Ospravedlňte môj moralistický záchvat.

**MOČÍ, AKO KEBY Z KRHLÝ
LIALO**

BIELIK: Ja poviem len jednu vetičku, lebo si potrebujem odskočiť.

ORTOPÉDI NA CHMELU

REŽISÉR KAROL: Jedno koleno odide, potom druhé. No Neskorý zber skrátka.

BREZNO, BOHDANA

PROFESIA.SK

JURČOVÁ: Nenájdem odpoveď, lebo nechcem režírovať.

REŽISÉR MATEJ: Po tejto skúsenosti už ani ja.

**VŠETCI NA SVOJICH
MIESTACH**

JURČOVÁ: Prečo rozprávač začne hovoriť tento príbeh?

HEREC ZO SÚBORU: No aby sa mohlo začať predstavenie.

NA ÚVOD:

TERAPEUTICKÝ PRIELOM

KRASULA: Niektorí režiséri nám povedali, aj to čo nechceli, keď načreli do hĺbok svojej emocionálnej pamäte.

SOLOŠNICA, ŠOFERÁK

**ZENBUDHISTA ZO
SOLOŠNICE**

KRASULA: Nechceli by ste do textu zapracovať nejaký konflikt?

REŽISÉRKA SÁRA: Texty píše tuto kolega.

KOLEGA: No, ja som nekonfliktný typ....

FESTIVALOVÉ MENU

**PODĽA ANTONA
PAVLOVIČA**

MARCINEK: Vidíme bábovku v bare, prejde nejaký čas, nikto sa jej nedotkol a bábovka je stále tam. A potom je tam dlho a už bude asi aj suchá a tvrdá.

REŽISÉRKA SÁRA:

No bábovka nebola, priznám sa, úplný režijný zámer.

KRASULA: Tak tá bábovka je ako Čechovova puška, ja som vedel, že musí prísť jej čas!

MARCINEK: Aj víno tam bolo a toho sa nedotkli vôbec,

ale zas klobása sa zjedla.

KRASULA: No, zdá sa, že herci boli viac hladní než smädní.

D'OH!

ČLEN SÚBORU: Viete ono je to tak: hrali sme o vojne, došla vojna, hrali sme o slintačke, došla slintačka, teraz si hromadne začnú všetci robiť šoferáky. My sme ako Simpsonovci.

**DIVADLO KLUD, NAJ CI JE
ŽEM PLOCHA GAZDO!**

TOTALITNÝ REŽIM

**NEPADNE SÁM, TREBA HO
ZHODIŤ!**

JENČO: My niekedy nútime tých divákov, aby na nás chodili.

**TRIII, ŠTYYYYYYRIII –
ŠTART!**

MIKITKOVÁ: Pozor, teraz začnem chváliť!

**DIVADLO DNO NÁMESTOVO,
HRANICA / GRANICA**

EAT THE RICH!

BIELIK: Som zarytý rojalista.

SLOVÁCI NA NOVÝ ROK

2025

MIKITKOVÁ: Premýšľam nad tou fujarou.

FEKÁLNY INTEREST

KRASULA: Zrazu ten, čo stojí na kadibúdke, to ma na tom láka.

TO JE TOU KAPUSTOU

MIKITKOVÁ: Pre mňa sa stala tá látka taká riedka.

Aj obsahovo to bolo riedke.

Liptovský
Mikuláš

ŽILINSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

STREDISKO
KULTÚRNE
LK
LIPTOVSKÉ

NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

**FESTIVALOVÝ DENNÍK BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ
2025, 2. ČÍSLO • VYDÁVA A TLAČÍ: LIPTOVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO,
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ • ŠÉFREDAKTORKA: ZUZANA GALKOVÁ • REDAKCIA:
SILVIA MATEJČIKOVÁ, EMMA VIČANOVÁ, SOŇA URIKOVÁ • FOTO: JAKUB JANČO,
SÚKROMNÉ ARCHÍVY • GRAFICKÝ DIZAJN: JARO DVORSKÝ • ROK
VYDANIA: 2025 • NÁKLAD: 70 KUSOV, NEPREDAJNÉ • NEPREŠLO JAZYKOVOU
KOREKTÚROU, A VČERA TAM BOLI CHYBY, MOHLA ZA TO ALE ZUZANA.**

